

Demografia współczesnej Europy - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Demografia współczesnej Europy
Kod przedmiotu	16.0-WH-EP-DWE/8-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Europeistyka i stosunki transgraniczne
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	8
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Hanna Kurowska

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie sytuacji demograficznej Europy, strategię i polityki demograficzne państw europejskich, ukazanie sytuacji demograficznej Europy na tle świata i wskazanie na problemy wynikające z migracji ludności w ramach UE, Europy i z innych kontynentów do krajów Europy. Ukazanie mniejszości narodowych w UE i poza nią, ich problemów i prawnych ram funkcjonowania oraz procesu asymilacji ludności napływowej, emancypacji kobiet, mniejszości seksualnych, społecznych i religijnych.

Wymagania wstępne

Brak.

Zakres tematyczny

wykład:

1) Współczesne teorie demograficzne. 2) Pochodzenie genetyczne ludności Europy. 3) Procesy demograficzne a rozwój społeczny. 4) Prawa rodziny i dziecka. 5) Polityka rodzinna. 6) Trwanie życia. 7) Demograficzne starzenie się społeczeństw. 8) Mobilność terytorialna i społeczna. 9) Prognozy demograficzne. 10) Demograficzna przyszłość Europy.

ćwiczenia:

1) Liczba ludności Europy, Unii Europejskiej i poszczególnych państw, rozmieszczenie ludności na kontynencie. 2) Ruch naturalny w Europie – czynniki warunkujące. 3) Teoria przejścia demograficznego i drugiego przejścia demograficznego. 4) Polityka ludnościowa państw europejskich. 5) Starzejące się społeczeństwo – problem współczesnej Europy. 6) Rodzina w Europie – polityka rodzinna poszczególnych państw, małżeństwa. 7) Kondycja zdrowotna Europejczyków. 8) Migracje ludności i problem mniejszości narodowych. 9) Prognozy demograficzne i ludnościowe.

Metody kształcenia

wykład: wykład problemowy

ćwiczenia: dyskusja, rozmowa nauczająca, praca z danymi statystycznymi i mapami

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma podstawową wiedzę o powiązaniach historii z dziedzinami nauk społecznych, a zwłaszcza demografią	KE1_W09	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - lektura	Ćwiczenia
ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne oraz źródłach tych norm i ich wpływu na ludzkie zachowania	KE1_W11	lektura	Ćwiczenia

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna i rozumie podstawowe zasady analizy danych statystycznych oraz kartograficznych jako specyficznych wytworów kultury i komunikacji	• KE1_W14	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • sprawdzian z progami punktowymi	• Wykład • Ćwiczenia
potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem roczników statystycznych, internetowych baz danych GUS oraz Eurostat, a także zasobów cyfrowych bibliotek naukowych i portali historycznych o tematyce europejskiej	• KE1_U01 • KE1_U02	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Ćwiczenia
samodzielnie zdobywa wiedzę	• KE1_U05	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • sprawdzian z progami punktowymi	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

wykład: warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność studenta na wykładach oraz zaliczenie na ocenę pozytywną egzaminu ustnego.

ćwiczenia: warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność studenta na zajęciach, udział w dyskusji, zaliczenie w ramach konsultacji 2 lektur z wykazu literatury uzupełniającej. Aktywność studenta na zajęciach jest punktowana: 1 pkt – udział w dyskusji, 2 pkt – przygotowanie prezentacji. Osoby, które nie uzyskają min. 6 pkt za aktywność na zajęciach, muszą uzyskać je w ramach konsultacji. Pod koniec semestru studenci piszą sprawdzian. 75% oceny końcowej stanowi ocena ze sprawdzianu, 25% ocena za aktywność na zajęciach.

egzamin ustny: składa się z trzech pytań z zakresu tematyki przedmiotu.

Literatura podstawowa

1. Okólski M., Demografia. Podstawowe pojęcia procesy i teorie w encyklopedycznym zarysie, Warszawa 2005.
2. Okólski M., Fihel A., Demografia. Współczesne zjawiska i teorie, Warszawa 2012.
3. Procesy demograficzne i metody ich analizy, red. J. Kurkiewicz, Kraków 2010.

Literatura uzupełniająca

1. Balicki J., Frątczak E., Nam B. C., Przemiany ludnościowe. Fakty – interpretacje – opinie, Warszawa 2007.
2. Castles S., Miler M.J., Migracje we współczesnym świecie, Warszawa 2012.
3. [Drozdowski R, Borkowska I., Morchat M., Uwarunkowanie demograficzne przemian społeczno-gospodarczych w Opolu – rekomendacje dla polityki rozwoju miasta w latach 2010-2020, Poznań 2010.](#)
4. [Gawryszewski A., Ludność Polski w XX wieku, Warszawa 2005.](#)
5. Jakość i warunki życia a procesy demograficzne w Europie Środkowej w czasach nowożytnych, red. K. Kurowska, D. Szaban, Zielona Góra 2013.
6. Ludzie na huśtawce. Migracje między peryferiami Polski i Zachodu, red. E. Jaźwińska, M. Okólski, Warszawa 2001.
7. Makowski J., Geografia Unii Europejskiej, Warszawa 2008 – rozdział 4 i 5.
8. Migracje: dzieje, typologia definicje, red. A. Furdal, W. Wysoczański, Wrocław 2006.
9. Ochocki A., Ludność świata. Powinność i kapitał, Warszawa 2010.
10. [Ochrona dzieci a przyszłość demograficzna Polski, Warszawa 2010.](#)
11. Okólski M., Demografia zmiany społecznej, Warszawa 2004.
12. Prognoza demograficzna na lata 2007-2035, Warszawa 2008.
13. Przemiany demograficzne Europy Środkowej w czasach nowożytnych, red. H. Kurowska, Zielona Góra 2010.
14. Rosset E., Eksplozja demograficzna, Warszawa 1978.
15. Społeczno-gospodarcze uwarunkowania i konsekwencje wydłużania życia ludzkiego w Europie Środkowej w czasach nowożytnych, red. H. Kurowska, Zielona Góra 2011.
16. Stola D., Kraj bez wyjścia. Migracje z Polski 1949-1989, Warszawa 2010.
17. [Wojciechowska M., Wpływ czynników socjo-ekonomicznych na liczbę urodzeń w Wielkopolsce, Poznań 2011.](#)
18. [Zdrowie publiczne i polityka ludnościowa, red. J. Szymborski, Warszawa 2012.](#)

Strona „Biuletynu Migracyjnego” <https://sites.google.com/site/biuletynmigracyjny/>

„Studia Demograficzne” <http://www.sd.pan.pl/index.php/pl/biece-wydania>

Uwagi

Brak.

Zmodyfikowane przez dr hab. Robert Skobelski, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 05-08-2016 11:33)